

La Viquipèdia i la Descoberta Catalana d'Amèrica

Autor: Manel Capdevila

Data de publicació: 12-04-2012

La Viquipèdia recull un article amb una ressenya del llibre de l'Enric Guillot. "Descoberta i Conquesta Catalana d'Amèrica", publicat aquest mes per Libbooks, que com sabeu mantén que la descoberta i conquesta primigènies d'Amèrica van ser una gesta catalana. En aquest article, l'enciclopèdia virtual detalla parts del llibre amb senyeres que mostren algunes de les gestes nàutiques catalanes més importants de tots els temps.

El llibre Descoberta i conquesta catalana d'Amèrica.. , és un assaig on, seguint el lema del títol, l'autor (Enric Guillot) exposa amb arguments les proves documentals que ha trobat de la presència dels catalans a les gestes de la Descoberta d'Amèrica.[2][3] [4] [5][6]

És una edició trilingüe (català, castellà i anglès) i en gran format il·lustrat a tot color, permetent veure d'una forma clara i concisa gran part de la iconografia i cartografia en què es basa l'autor. Conté 54 mapes, portolans i gravats (s. XV-XVIII) de museus de tot el món, així com diversos mapes històrics per a situar-los en el seu context.[7][8][9][10][11][12]

El llibre revisa les teories tradicionals per tal de plantejar l'origen català de Cristòfor Colom (teoria de Lluís de Ulloa i Cisneros), com també d'altres conqueridors i la major o menor contribució catalana a la magna empresa de la colonització d'Amèrica. Les conclusions a les que arriba han despertat fins avui més recels que no pas alabances entre la comunitat acadèmica, però en canvi estan guanyant seguidors entre la gent i alguns investigadors dins i fora del país, entre altres: Charles Merrill[13] o Estelle Irizarry[14]

La gran novetat d'aquest llibre és que la investigació s'ha fet íntegrament emprant internet com eina de recerca.[4] Així ho explica l'autor en el pròleg: "...navegant per la xarxa, vaig trobar un mapa antic amb una senyera catalana sobre el continent americà. El mapa anava acompanyat del següent text explicatiu: Mapa de l'Atlàntic Nord, cartografia portuguesa del segle XVI...".

El llibre enumera una gran quantitat de mapes antics existents a Internet en els quals s'hi poden veure, en indrets diversos dels nous països colonitzats, signes i imatges susceptibles de ser identificats amb símbols i colors de Catalunya. Explica que hi ha hagut també suposades manipulacions posteriors per amagar aquest fet al canviar els colors de les senyeres per altres colors de banderes inexistents. Aquest gran ventall de mapes (alguns d'ells existeixen a Commons) permet un camí obert a tots els investigadors que vulguin treballar en la tasca d'interpretar de manera acadèmica el contingut d'aquests mapes, que procedeixen de museus de tots els continents. Caldrà assentar les hipòtesis de treball per tal d'explicar els motius pels quals els cartògrafs de molt diverses nacionalitats van incloure tantes senyeres en les seves obres.

Taula de continguts

- * 1 Antecedents
- * 2 Primer exemple: Australia first map -> "Argot franco-portuguès"?
- * 3 Altres exemples exposats al llibre
- * 4 Vegeu també
- * 5 Referències
- * 6 Enllaços externs

Antecedents

Senyeres a Nova Guinea (1540)

Hi ha hagut nombrosos investigadors sobre el tema, entre altres, Lluís de Ulloa i Cisneros, Charles Merrill[13] o Estelle Irizarry[14]

L'interès en els símbols catalans que apareixen als mapes no és nou, doncs ja havia motivat a Julio Rey Pastor:

"..En el monumental Periplus del insuperable Nordenskiöld, vi con grata sorpresa, que los más abigarrados pergaminos, exornados con efigies de monarcas fabulosos y leyendas ingenuas, redactadas en catalán con informaciones físicas, biológicas, políticas..., de cada región, tienen su origen —ignórase la fecha— en Mallorca, siendo designadas como -cartas catalanas-..."

Un fet que també havia recollit Pacheco Pereira en donar fe de l'origen català de la cartografia portuguesa:

«

.. Muijos beneficios tem feytos o virtuoso Infante Dom Anrique a estes Reynos de Portugal, isso mesmo mandou á ilha de Malhorca por um mestre Jacome, mestre de cartas de marear, na qual ilha primeiramente se fizeram as ditas cartas, e com muitas dadiuas e mercês ho ouue nestes Reynos, ho qual as ensinou a fazer áquelles de que os que em nosso tempo viuem, aprendéram.

»

Representació de la costa oriental d'Austràlia amb dues senyeres (de cap per vall)

Topònims que apareixen al mapa Australia first map i que els estudiosos del segle XIX identifiquen com "Argot franco-portuguès". A l'estudi fet sobre el mapa original de la Huntington Library, H.Harris diu textualment:

"..Probably made in Dieppe, France either by a Portuguese cartographer or based on a Portuguese prototype, judging from the Portuguese influence on the geographical names....." [15]

En portuguès "illa" s'escriu "ilha", les "Il" del mapa, només existeixen en català.

"Illa" o "Illes" (x10 vegades)

Rio grant

Ille grossa

Basse grant

Cap Mata

Golf serra

Terra alta

Bassa larga

Riu malla

Seralta

Cap bon espor-

Bonno parla

Rio bassa

Bon final

Cap groca

C.grant

C.aufria

Port malla

Illa fermoza

Altres exemples exposats al llibre

Senyeres a Cadis, Canàries, Hispaniola, Maracaibo i Orinoco (Planisferi de Cantino-1502)

Senyeres al fresc de Vasari (Palazzo Vecchio, Florència) durant el Setge de Florència, conseqüència del pacte de l'emperador i Climent VII al Tractat de Barcelona.[16]

L'"Invencible" navegant enfront de Cornwall, de Nicolas Hilliard.[17] Hi ha almenys dues senyeres hissades en dos vaixells de l'Armada, una al centre del quadre...[18] (No s'han confondre amb la d'Elisabet I observant des de terra).[19]

Vegeu també

Angelino Dulcert
Cartografia portolana
Teoria de la descoberta portuguesa d'Austràlia
Mapes de Dieppe
Memorias históricas (Capmany)
Planisferi de Cantino
Mapa Mundi de Domingos Teixeira
Manini
Ocupació britànica de Manila
Alexander Dalrymple
Kenneth McIntyre

Referències

? Fitxa del llibre (autor, editor..)
? TV3. Presentació Descoberta i conquesta catalana d'Amèrica. TV3.cat, 10 d'abril de 2012 [Consulta: 11 d'abril de 2012].
? Víctor Alexandre. Amèrica, un descobriment català. e-noticies.es, 23 d'abril de 2012 [Consulta: 24 d'abril de 2012].
? 4,0 4,1 Vilaweb. Descoberta i conquesta d'Amèrica. Vilaweb.cat, 15 d'abril de 2012 [Consulta: 16 d'abril de 2012].
? Salvador Cardús. Salvador Cardús presenta el llibre d'Enric Guilot. Sala del Col·legi de periodistes, 10 d'abril de

2012 [Consulta: 14 d'abril de 2012].

? «Un robatori històric». el Punt Avui (17 d'abril del 2012).

? Col·legi de periodistes. Presentació Descoberta i conquesta catalana d'Amèrica. Col·legi de periodistes.org, 10 d'abril de 2012 [Consulta: 11 d'abril de 2012].

? e-notícies. Presentació Descoberta i conquesta catalana d'Amèrica. e-notícies.cat, 10 d'abril de 2012 [Consulta: 11 d'abril de 2012].

? FNAC. Descoberta i conquesta catalana d'Amèrica. FNAC.es, 10 d'abril de 2012 [Consulta: 11 d'abril de 2012].

? El economista. Descoberta i conquesta catalana d'Amèrica. El economista, 10 d'abril de 2012 [Consulta: 11 d'abril de 2012].

? Diazdesantos.es. Descoberta i conquesta catalana d'Amèrica. diazdesantos.es, 10 d'abril de 2012 [Consulta: 11 d'abril de 2012].

? Todostuslibros. Descoberta i conquesta catalana d'Amèrica. todostuslibros.com, 10 d'abril de 2012 [Consulta: 11 d'abril de 2012].

? 13,0 13,1 Charles J. Merrill. Colom: Solving the Enigma of Columbus' Origins. Marquette Books, LLC, 1 June 2008. ISBN 978-0-922993-92-5 [Consulta: 14 April 2012].

? 14,0 14,1 Estelle Irizarry. Informática y literatura: Análisis de textos hispánicos. Anthropos Editorial, 1997, 140–. ISBN 978-84-922335-6-4 [Consulta: 14 April 2012].

? H.Harrisse. Guide To Medieval and Renaissance Manuscripts in the Huntington Library. berkeley.edu, 10 d'abril de 2012 [Consulta: 11 d'abril de 2012].

? Giorgio Vasari. Siege of Florence, Fresco Sala di Clemente VII, Palazzo Vecchio. Abbeville Press, 11558 [Consulta: 11 d'abril de 2012].

? The Battle of Gravelines by Nicholas Hilliard at bbc.co.uk

? Aled Jones. Transactions of the Royal Historical Society: Sixth Series. Cambridge University Press, 5 May 2005, 129–. ISBN 978-0-521-84995-1 [Consulta: 8 October 2011].

? Aled Jones. RHS Transactions of the Royal Historical Society: Sixth Series. Cambridge University Press, 5 May 2005, 129–. ISBN 978-0-521-84995-1 [Consulta: 8 October 2011].

Enllaços externs

TV3. Presentació Descoberta i conquesta catalana d'Amèrica. TV3.cat, 10 d'abril de 2012 [Consulta: 11 d'abril de 2012].

Enllaç:

http://ca.wikipedia.org/wiki/Descoberta_i_conquesta_catalana_d'Amèrica